
Informatieblad

Handvat beoordelen register milieuwet- en regelgeving

De overtuiging - en ervaring - van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere milieuprestaties behaalt door het gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 14001-norm

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Informatieblad

Handvat beoordelen register milieuwet- en regelgeving

N241021 versie 20 januari 2025

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 0	
o	Inleiding 6

HOOFDSTUK 1	
1	Welke MBA's en/of lozingsactiviteiten uit het Bal zijn benoemd in het register? 8

HOOFDSTUK 2	
2	Welke paragrafen en voorschriften uit hoofdstuk 4 en 5 van het Bal zijn van toepassing? 9
2A	Overgangsrecht Bal 10

HOOFDSTUK 3	
3	Is er bij een organisatie sprake van maatwerk? 11

HOOFDSTUK 4	
4	Organisatie met vergunningsplicht Bal MBA of lozingsactiviteit 12

HOOFDSTUK 5	
5	Welke andere hoofdstukken in het Bal zijn van toepassing? 13

HOOFDSTUK 6	
6	Is het omgevingsplan meegenomen in het register? 14

HOOFDSTUK 7	
7	Voorschriften uit het Bbl 15

HOOFDSTUK 8		
8	Welke andere wetten dan de Omgevingswet zijn van toepassing?	15

HOOFDSTUK 9		
9	Zorgplicht	16

HOOFDSTUK 10		
10	Wijzigen van activiteiten	16

BIJLAGEN		
1	Overzicht hoofdstukindeling Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)	17
2	Overzicht milieubelastende activiteiten (MBA's) in hoofdstuk 3	18
3	Vergunningplichtige MBA's op basis van het tijdelijke omgevingsplan	22
4	Overzicht hoofdstukindeling Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)	23

0 Inleiding

In dit document geven we een handvat voor het beoordelen van de door een gecertificeerde organisatie gedocumenteerde complianceverplichtingen op basis van wet- en regelgeving (normelement 6.1.3). Dit wordt vaak het register milieuwet- en regelgeving genoemd. Deze term wordt niet gebruikt in de ISO 14001-norm, maar omdat iedereen begrijpt wat we ermee bedoelen, gebruiken we de term ook in dit informatieblad.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) op 1 januari 2024 is het stelsel milieuwet- en regelgeving volledig herzien en moeten gecertificeerde organisaties hun register wet- en regelgeving aanpassen aan de nieuwe situatie. Ook al was het uitgangspunt van de Ow dat dit 'beleidsneutraal' zou worden ingevoerd zijn er in de praktijk wel verschillen. Daarnaast is de bron van de eisen nu veranderd en totaal anders ingericht. Het is daarom van belang om het register opnieuw op te stellen.

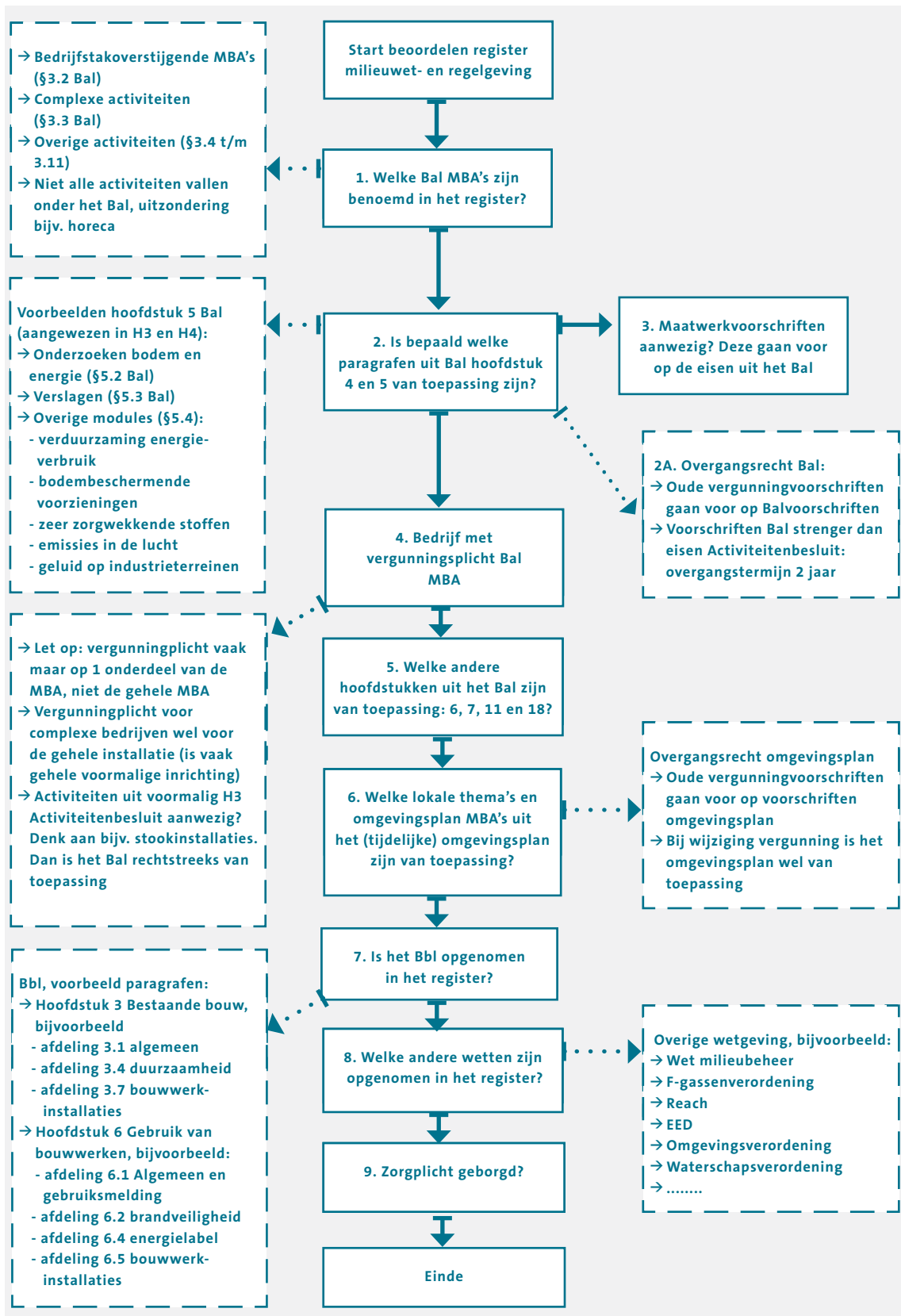
Dit handvat is bedoeld voor zowel auditors van certificatie-instellingen als voor gecertificeerde organisaties:

- De auditor moet tijdens de audit het vertrouwen krijgen dat de organisatie een werkend proces heeft dat heeft geleid tot een compleet en actueel register dat aansluit op de Ow en voldoende informatie bevat om de eigen compliance te evalueren (normelement 9.1.2). Dit handvat helpt om tijdens de audit te beoordelen of de gecertificeerde organisatie een register heeft dat aansluit bij de veranderingen in de Ow. De auditor bepaalt tijdens de audit tot welke diepgang het register wet- en regelgeving beoordeeld wordt en kan daarbij de stappen van dit handvat als uitgangspunt gebruiken.
- Gecertificeerde organisaties kunnen dit handvat op verschillende manieren gebruiken. Het kan als basis worden gebruikt om zelf het register aan te passen. Het kan ook worden gebruikt om een register of een deel daarvan dat via een andere bron is verkregen te beoordelen op compleetheid.

Let op dat met de inwerkingtreding van de Ow, de oude wetgeving is ingetrokken en er dus niet meer getoetst kan worden op oude wettelijke regels. Er kan hooguit, bij ongewijzigde vergunningen of maatwerkvoorschriften, nog getoetst worden op vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften die ongewijzigd zijn blijven bestaan! Er is in dit handvat vooral inzicht gegeven in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Dit handvat bestaat uit een processchema met daarbij een toelichting per processtap. Elke processtap wordt in een apart hoofdstuk toegelicht.

De ISO 14001-norm vereist dat de complianceverplichtingen worden gedocumenteerd. In de praktijk gebeurt dit meestal in de vorm van een register. Een voorbeeld van een [register](#) is al eerder door SCCM gepubliceerd. Een organisatie kan zelf bepalen op welke wijze de verplichtingen worden vastgelegd. Voorwaarde is wel dat het op het niveau van concrete eisen is waaraan de organisatie moet voldoen; de eigen beoordeling op basis van normelement 9.1.2 is anders niet mogelijk.

I Welke MBA's en/of lozingsactiviteiten uit het Bal zijn benoemd in het register?

Heeft de organisatie bepaald welke milieubelastende activiteiten (MBA's) voorkomen? Beoordeel of het overzicht van MBA's in het register wetgeving volledig is. De MBA's zijn vastgelegd in hoofdstuk 3 van het Bal. Hoofdstuk 3 fungeert als een richtingaanwijzer voor de milieuvoorschriften uit het Bal. In iedere afdeling in het hoofdstuk is in de paragrafen per activiteit bepaald wanneer iets een milieubelastende activiteit is. Voor iedere MBA is vervolgens bepaald of en zo ja, wanneer er sprake is van een vergunningplicht voor de MBA en/of de lozingsactiviteit. Na de bepaling over de eventuele vergunningplicht is voor elke MBA aangegeven welke paragrafen van hoofdstuk 4 en 5 met inhoudelijke eisen van toepassing zijn.

Wanneer een activiteit niet onder de reikwijdte valt van een van de paragrafen is het geen Bal MBA en zijn de regels voor de Bal MBA niet van toepassing. Bijvoorbeeld een technische groothandel die ook een werkplaats heeft waar machines worden gerepareerd. Hierbij wordt gelast. De MBA Metaalproductenindustrie (paragraaf 3.4.4) is niet van toepassing gezien de grenzen in hoofdstuk 3. De MBA's die wel van toepassing zijn (bijv. § 3.8.6 Opslag- en transportbedrijf, groothandel en containerterminal, § 3.2.1 Stookinstallatie en § 3.2.9 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking) verwijzen geen van allen naar de activiteit lassen.

Het bedrijf kan ervoor kiezen om:

- zelf te bepalen hoe zij de specifieke zorgplicht invult;
- de paragraaf over lassen uit hoofdstuk 4 als inspiratie te gebruiken bij het bepalen van maatregelen of;
- de van toepassing zijnde voorschriften uit de paragraaf over lassen uit hoofdstuk 4 toe te passen als specifieke zorgplicht.

Een overzicht van de hoofdstukken van het Bal is te vinden in bijlage 1, een overzicht van de MBA's uit hoofdstuk 3 van het Bal is te vinden in bijlage 2.

Voor activiteiten die vallen onder een in hoofdstuk 3 genoemde Bal MBA waarvoor geen direct werkende voorschriften van toepassing worden verklaard (zie boven) geldt de specifieke zorgplicht. Dit betekent dat er niet is uitgeschreven aan welke eisen moet worden voldaan maar dat er wel maatregelen moeten worden genomen of voorzieningen aanwezig zijn wanneer de specifieke zorgplicht dat vereist (zie toelichting in hoofdstuk 9 Zorgplicht). Behalve de regels uit het Bal kunnen voor deze activiteit ook in het omgevingsplan specifieke eisen voor deze MBA zijn opgenomen, dit geldt bijvoorbeeld voor wasplaatsen. De toelichting over het omgevingsplan is opgenomen in hoofdstuk 6.

2 Welke paragrafen en voorschriften uit hoofdstuk 4 en 5 van het Bal zijn van toepassing?

Beoordeel of in het register is vastgelegd welke paragrafen uit hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 van het Bal van toepassing zijn en beoordeel het detailniveau waarmee deze eisen in het register zijn uitgewerkt. Niet alle voorschriften binnen een paragraaf hoeven van toepassing te zijn, bijvoorbeeld emissie-eisen die alleen gelden vanaf een bepaald vermogen of bodembeschermende voorzieningen die gekoppeld zijn aan een specifieke situatie. Om de naleving (compliance) van de eisen te kunnen beoordelen, is een uitwerking op artikelniveau noodzakelijk. Kijk bij je beoordeling of het register op artikelniveau is uitgewerkt en of niet klakkeloos alle eisen als van toepassing zijn bestempeld.

Een voorbeeld: bij de MBA metaalproductenindustrie wordt onder andere verwezen naar paragrafen in hoofdstuk 4 met betrekking tot lassen, solderen, mechanische bewerking et cetera.

In hoofdstuk 4 wordt ook verwezen naar stand der techniek documenten zoals bijvoorbeeld PGS-richtlijnen of de BB-CVM voor bodembeschermende maatregelen (voorheen bodemrisicochecklist). Controleer of de relevante onderdelen van deze documenten in het register zijn opgenomen. De actuele versies van stand der techniekdocumenten waar in het Bal naar wordt verwezen zijn benoemd in [bijlage II van de Omgevingsregeling](#).

In hoofdstuk 5 worden een aantal modules beschreven die vanuit meerdere MBA's van toepassing kunnen zijn. Een module/paragraaf uit dit hoofdstuk is alleen van toepassing als dit in hoofdstuk 3 of 4 is aangewezen. Daarnaast kan in hoofdstuk 6 of 7 een verwijzing zijn opgenomen naar de paragraaf over het PRTR-verslag uit hoofdstuk 5.

LET OP! In hoofdstuk 4 en 5 zijn in de paragrafen bepalingen opgenomen over de reikwijdte van de paragraaf. Het kan zijn dat er in hoofdstuk 3 wordt verwezen naar een paragraaf in hoofdstuk 4 of 5 maar dat deze toch niet van toepassing is.

Algemene eisen voor Bal MBA's

Behalve de voorschriften voor activiteiten in hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 zijn er nog een paar algemene voorschriften die van toepassing zijn op alle activiteiten die onder een MBA vallen. Deze voorschriften zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Dit zijn de meldingsplicht voor het ongewoon voorval en de specifieke zorgplicht. De laatste is uitgebreid beschreven in de toelichting in hoofdstuk 9 (processtap 9 in het schema).

2A Overgangsrecht Bal

Vergunningen

Wanneer een organisatie vergunningplichtig was onder het Activiteitenbesluit (voormalig categorie C-bedrijf), dan blijven de vergunningvoorschriften gelden. Wanneer er onder het Bal een vergunningplicht blijft voor een activiteit, dan blijven de oude vergunningvoorschriften als vergunningvoorschrift van toepassing. Wanneer er in het Bal geen vergunningplicht voor een activiteit is, dan blijven de oude vergunningvoorschriften als maatwerkvoorschriften op grond van het Bal van toepassing. Het is belangrijk te weten welke voorschriften als vergunningsvoorschrift gelden en welke voorschriften maatwerkvoorschriften zijn.

Als er geen vergunningplicht meer is, dan kan een organisatie een verzoek indienen om de maatwerkvoorschriften in te trekken zodat de voorschriften uit het Bal van toepassing worden.

Het kan voorkomen dat er algemene voorschriften zijn die niet onder de vergunningplicht vielen, maar waarvoor het Activiteitenbesluit rechtstreeks van toepassing was. Dit waren de zogenoemde hoofdstuk 3-activiteiten. Beoordeel hiervoor of de relevante MBA's in het register zijn opgenomen.

Een selectie van belangrijke hoofdstuk 3-activiteiten betroffen:

→ **Afdeling 3.1 Afvalwaterbeheer**

dit betrof diverse lozingsactiviteiten van grond-, hemel- en koelwater en lozingen van diverse activiteiten;

→ **Afdeling 3.2 Installaties**

dit betrof onder andere het in werking hebben van een stookinstallatie maar ook een koelinstallatie, koeltoren, gesloten bodemenergiesysteem;

→ **Afdeling 3.3 Activiteiten met voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen**

dit betrof onder andere het afleveren van vloeibare brandstof voor motorvoertuigen, wassen en stallen van motorvoertuigen;

→ **Afdeling 3.4 Opslaan van stoffen of het vullen van gasflessen**

dit betrof onder andere opslag in ondergrondse opslagtanks van diverse stoffen, het opslaan van propaan en het vullen van gasflessen met propaan of butaan.

Als een organisatie vergunningplichtig is voor nieuwe of gewijzigde activiteiten, dan komen er voor deze activiteit vergunningvoorschriften bij. De oude voorschriften blijven gelden tot ze worden ingetrokken. Een organisatie kan ook zelf een verzoek tot intrekken van vergunningvoorschriften doen, bijvoorbeeld als een vergunde activiteit via de Omgevingswet nu niet meer vergunningplichtig is en de eisen uit het Bal meer ruimte bieden in de wijze waarop hieraan moet worden voldaan. Na intrekken gaan de eisen uit het Bal gelden. Onder de Omgevingswet staan voorschriften voor de activiteiten voor het grootste deel al in het Bal uitgeschreven in hoofdstuk 4 en 5. Alleen om maatwerk te kunnen geven of om niet-standaardsituaties te reguleren zal een vergunning nog voorschriften omvatten.

Strengere eisen in Bal dan in Activiteitenbesluit

Wanneer het Bal strenger is geworden dan het Activiteitenbesluit, dan geldt een overgangstermijn van 2 jaar, dus tot 1 januari 2026. Wanneer de activiteit waarvoor er strengere voorschriften waren, wijzigt, vervalt de overgangstermijn. Zie [invoeringsbesluit Omgevingswet](#).

Het is aan het bedrijf of bevoegd gezag in de twee jaar overgangstermijn om te bepalen of de eerdere situatie kan worden gehandhaafd of dat er aanvullende maatregelen moeten worden genomen of voorzieningen moeten worden getroffen. Wanneer dat in het Bal is toegestaan (zie toelichting bij 3) kan de “oude situatie” na het stellen van maatwerkvoorschriften onder dezelfde voorwaarden worden gecontinueerd.

Voor een vergunning of onder oud recht gestelde maatwerkvoorschriften geldt dat de vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften het overgangsrecht zijn, deze voorschriften blijven gelden tot ze worden ingetrokken.

HOOFDSTUK 3

3 Is er bij een organisatie sprake van maatwerk?

Voor de meeste onderdelen van het Bal is [maatwerk](#) mogelijk. Alleen op onderdelen waar is aangegeven dat er geen maatwerk mogelijk is, is het niet toegestaan.

Met behulp van een maatwerkvoorschrift heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid rekening te houden met de specifieke situatie bij een organisatie en kan een toelichting geven op wat er van de organisatie wordt verwacht. Bedrijven kunnen zelf ook om maatwerk vragen. Maatwerkvoorschriften vaststellen is een besluit. Hiervoor volg je een formele procedure gelijk aan de procedure voor de milieuvergunning. Maatwerkvoorschriften worden dus schriftelijk aan de organisatie doorgegeven.

Een maatwerkvoorschrift gaat vóór op de voorschriften van het Bal en hoor je in het register wetgeving terug te kunnen vinden. Wanneer voor 1 januari 2024 op grond van het Activiteitenbesluit maatwerkvoorschriften zijn vastgesteld, dan blijven deze gelden totdat ze worden ingetrokken. Deze maatwerkvoorschriften gaan dus ook voor op de voorschriften van het Bal.

4 Organisatie met vergunningsplicht Bal MBA of lozingsactiviteit

In de artikelen van Bal hoofdstuk 3 is aangegeven wanneer er voor een Bal MBA of een lozingsactiviteit een vergunningplicht geldt. De vergunningplicht geldt meestal niet voor de gehele MBA of lozing, maar vaak voor een specifiek onderdeel van een activiteit of een bepaalde lozing. De begrenzing van de vergunningplicht is duidelijk aangegeven in de artikelen van de MBA in hoofdstuk 3.

Zo geldt voor een tankstation de vergunningplicht alleen voor het tanken van LNG of waterstof en geldt voor de overige activiteiten zoals het tanken van benzine of diesel geen vergunningplicht (zie Bal artikel 3.297).

In tegenstelling tot de wetgeving voor 1 januari 2024 gelden de voorschriften uit het Bal ook voor vergunningplichtige activiteiten. Alleen wanneer specifiek is vermeld dat een bepaalde paragraaf uit hoofdstuk 4 en 5 niet geldt voor een vergunningplichtige activiteit, zijn deze eisen niet van toepassing. Wanneer een bepaalde paragraaf niet geldt voor een activiteit is dit in hoofdstuk 3 specifiek benoemd.

Bijvoorbeeld § 3.2.9 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking, artikel 3.29 (algemene regels):
Bij het verrichten van de activiteit, bedoeld in artikel 3.27, wordt voldaan aan de regels over: a het opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking, bedoeld in paragraaf 4.98, als de activiteit niet als vergunningplichtig is aangewezen in artikel 3.28; en.....

5 Welke andere hoofdstukken in het Bal zijn van toepassing?

Naast hoofdstuk 3, 4 en 5 kunnen er ook andere hoofdstukken uit het Bal met relevante regels voor het register wet- en regelgeving van toepassing zijn. De belangrijkste in relatie met ISO 14001 zijn:

- Hoofdstuk 6, dit heeft betrekking op lozingen en onttrekkingen op Rijkswateren zoals rivieren;
- Hoofdstuk 7, dit heeft betrekking op lozingen en onttrekkingen op de Noordzee;
- Hoofdstuk 11, dit heeft betrekking op activiteiten die de natuur betreffen;
- Hoofdstuk 18, dit betreft emissies van CO₂ door werkgebonden personenmobiliteit.

Natuur

Zijn er activiteiten die de natuur treffen, bijvoorbeeld activiteiten in of nabij een Natura 2000-gebied of die invloed hebben op de natuur of een Natura 2000-gebied? Dan moet ook Bal hoofdstuk 11: Activiteiten die de natuur betreffen, worden meegenomen.

De overige hoofdstukken van het Bal worden in dit document niet meegenomen. We hebben het dan om hele specifieke activiteiten zoals werkzaamheden rond rijkswegen, het spoor of luchthavens.

LET OP! Voor complexe activiteiten (§3.3 Bal) zijn bijna geen Bal H4- en H5-eisen van toepassing. Bijna alles is geregeld in de vergunning. Dit is geregeld in Afdeling 3.3, artikel 3.49 (uitsluitend algemene regels en gegevens en bescheiden voor complexe bedrijven):

- 1 *De bepalingen over het aanwijzen van algemene regels en het verstrekken van gegevens en bescheiden bij milieubelastende activiteiten in de afdelingen 3.4 tot en met 3.11 zijn niet van toepassing op een activiteit die is aangewezen in deze afdeling.*
- 2 *Het eerste lid is niet van toepassing als alleen de activiteit, bedoeld in artikel 3.50, in deze afdeling is aangewezen.*

6 Is het omgevingsplan meegenomen in het register?

Beoordeel of het (tijdelijke) omgevingsplan is meegenomen in het register. Overheden hebben tot 2032 de tijd om een volledig (nieuw) omgevingsplan op te stellen. De verwachting is dat zij dit in diverse stukken/versies zullen opstellen.

In het overgangsrecht is geregeld dat de bestemmingsplannen en de bruidsschatregels het (tijdelijke) omgevingsplan vormen. Tot er een omgevingsplan is per gemeente, is het tijdelijke omgevingsplan van toepassing.

Welke thema's zijn voor de organisatie van toepassing? In het (tijdelijke) omgevingsplan zijn voorschriften opgenomen over de lokale milieuthema's zoals geluid, trillingen en afvalwaterlozingen maar daarnaast zijn ook voorschriften opgenomen voor activiteiten die tot 1 januari 2024 in rijksregels waren opgenomen zoals voedselbereiding (voor bedrijfsrestaurants e.d.) en het in werking hebben van een acculader. Dit zijn losse MBA's op grond van het omgevingsplan maar niet aangewezen in het Bal.

Ook zijn in het omgevingsplan vergunningplichten vastgelegd die voorheen golden maar waar de gemeente onder de Omgevingswet zelf mag bepalen of ze daarvoor nog een vergunning wil. Dit geldt bijvoorbeeld voor het werken met genetisch gemodificeerde organismen en verwerken van polyester. Heeft de organisatie in kaart gebracht welke delen van het (tijdelijke) omgevingsplan van toepassing en/of eventueel vergunningplichtig zijn? Bijlage 3 geeft een overzicht van de vergunningplichtige MBA's op basis van het tijdelijke omgevingsplan.

Ook voor bedrijven met vergunningplichtige MBA's op grond van het Bal kunnen thema's zoals geluid van toepassing zijn en kunnen omgevingsplan MBA's zoals voedselbereiding van toepassing zijn. Wanneer voor een organisatie met een vergunning, voorschriften uit het (tijdelijke) omgevingsplan niet van toepassing zijn, dan wordt dit aangegeven bij de voorschriften. Wanneer een organisatie een vergunning heeft van vóór 1 januari 2024, dan gaan de vergunningvoorschriften voor op de voorschriften uit het omgevingsplan, mits er geen wijziging in activiteiten is geweest. Zodra er onder de Omgevingswet een vergunning wordt aangevraagd gaan de bruidsschatregels gelden. Deze gelden dan naast de voorschriften die nog steeds als maatwerkvoorschrift van toepassing kunnen zijn. Wanneer er voor geluid normen in de "oude" vergunning staan die niet zijn ingetrokken gelden deze nog steeds maar gelden daarnaast de regels uit het Omgevingsplan. De strengste eisen gelden dan.

In het (tijdelijke) omgevingsplan zijn eisen opgenomen voor lokale milieuaspecten. Verwacht mag worden dat relevante lokale milieuaspecten ook beoordeeld zijn in het kader van de contextanalyse. Hiermee is er een directe link tussen het (tijdelijke) omgevingsplan en de contextanalyse. Beoordeel of je een beoordeling van de relevante lokale milieuaspecten in de contextanalyse terugziet.

HOOFDSTUK 7

7 Voorschriften uit het Bbl

Het voormalig bouwbesluit is verwerkt in het Besluit bouwwerken leefomgeving. In het Bbl staan eisen voor de activiteiten bouwen en slopen en voor bouwwerken. Voor milieu zijn onder andere eisen voor bestaande bouwwerken verwerkt voor onder andere verduurzamen van het energieverbruik, brandveilig gebruik en energielabel. Vanuit ISO 14001 mag je deze onderwerpen daarom ook terugverwachten in het register. Zijn deze onderdeel van het register wetgeving? In bijlage 4 is een overzicht van de hoofdstukken uit het Bbl opgenomen.

HOOFDSTUK 8

8 Welke andere wetten dan de Omgevingswet zijn van toepassing?

Niet alle wetten zijn opgegaan in de Omgevingswet en dus moeten er ook nog andere wetten in het register worden opgenomen. Denk hierbij onder andere aan de Wet milieubeheer (bijvoorbeeld het hoofdstuk over afvalstoffen), F-gassenwetgeving, Reach, Energy efficiency directive (EED), maar ook de provinciale omgevingsverordening (onder andere stiltegebieden en grondwaterbescherming) of waterschapsverordening (eisen voor onder andere onttrekking oppervlaktewater en lozingen) kunnen van toepassing zijn.

HOOFDSTUK 9

9 Zorgplicht

De algemene zorgplicht is vastgelegd in hoofdstuk 1 (afdeling 1.3) van de Omgevingswet. Dit is een vangnetbepaling met als doel te zorgen voor voldoende aandacht voor de fysieke leefomgeving. Heeft de organisatie voldoende aandacht voor de milieuaspecten van de organisatie en het onnodig belasten van het milieu?

De specifieke zorgplicht is gerelateerd aan de activiteiten van de organisatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het onderhouden van installaties en het vervangen van filters waardoor milieueffecten worden voorkomen. Zie hiervoor het [mijn.sccm-document over zorgplicht](#). Heeft de organisatie een beeld van de zorgplicht en hoe zij dit kunnen borgen in bijvoorbeeld het beheer van installaties, competenties, onderhoudsplannen et cetera?

HOOFDSTUK 10

10 Wijzigen van activiteiten

Indien bij een organisatie activiteiten veranderen, dan moet de organisatie opnieuw bepalen welke MBA hiervoor van toepassing is. In de MBA is aangegeven wanneer een vergunningplicht geldt en wanneer voor niet-vergunningplichtige activiteiten een melding moet worden gedaan.

Let er bij de audit op of er wijzigingen in de organisatie zijn geweest en of de organisatie het register wetgeving, wanneer nodig, hierop heeft aangepast.

BIJLAGE I

I Overzicht hoofdstukindeling Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen
Hoofdstuk 2	Milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten – Algemeen
Hoofdstuk 3	Milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten – Richtingaanwijzer (zie bijlage 2)
Hoofdstuk 4	Milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten – Inhoudelijke regels
Hoofdstuk 5	Milieubelastende activiteiten – Modules
Hoofdstuk 6	Activiteiten in of bij waterstaatswerken in beheer bij het rijk
Hoofdstuk 7	Activiteiten in de Noordzee
Hoofdstuk 8	Activiteiten rond rijkswegen
Hoofdstuk 9	Activiteiten rond spoorwegen
Hoofdstuk 10	Activiteiten rond luchthavens
Hoofdstuk 11	Activiteiten die de natuur betreffen
Hoofdstuk 12	Landinrichtingsactiviteiten
Hoofdstuk 13	Activiteiten die cultureel erfgoed betreffen
Hoofdstuk 14	Activiteiten die werelderfgoed betreffen
Hoofdstuk 15	Gelegenheid bieden tot zwemmen en baden
Hoofdstuk 16	Grondwateronttrekkingen en ontgroningen op land en in regionale wateren
Hoofdstuk 17	Afval van schepen in binnenwateren
Hoofdstuk 18	Emissies door mobiliteit
Hoofdstuk 19	Overige en slotbepalingen

Informatie over de hoofdstukken is te vinden op de site van IPLO:

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/inhoud/besluit-activiteiten-leefomgeving/>

2 Overzicht milieubelastende activiteiten (MBA's) in hoofdstuk 3

AFDELING 3.1 ALGEMEEN

AFDELING 3.2 ACTIVITEITEN DIE BEDRIJFSTAKKEN OVERSTIJGEN

- § 3.2.0 Energiegebruik bij gebouwen
- § 3.2.1 Stookinstallatie
- § 3.2.2 Natte koeltoren
- § 3.2.3 Zendmasten
- § 3.2.4 Windturbine
- § 3.2.5 Koelinstallatie met kooldioxide, koolwaterstoffen of ammoniak
- § 3.2.6 Bodemenergiesysteem
- § 3.2.7 Opslagtank voor gassen
- § 3.2.8 Opslagtank voor vloeistoffen en tankcontainer of verpakking die wordt gebruikt als opslagtank voor vloeistoffen
- § 3.2.9 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking
- § 3.2.10 Opslaan, herverpakken en bewerken van vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik
- § 3.2.11 Opslaan van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik
- § 3.2.12 Opslaan van vaste minerale anorganische meststoffen
- § 3.2.13 Opslaan, mengen, scheiden en verdichten van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte
- § 3.2.14 Op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten stortplaatsen
- § 3.2.15 Verbranden van afvalstoffen anders dan in een IPPC-installatie
- § 3.2.16 [vervallen]
- § 3.2.17 Zuiveringsvoorziening voor ingezameld of afgegeven afvalwater
- § 3.2.18 Oppervlaktebehandeling met oplosmiddelen IPPC
- § 3.2.19 Afvangen kooldioxide voor ondergrondse opslag
- § 3.2.20 Het op of in de bodem brengen van meststoffen
- § 3.2.21 Graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit
- § 3.2.22 Graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit
- § 3.2.23 Saneren van de bodem
- § 3.2.24 Opslaan van grond of baggerspecie
- § 3.2.25 Toepassen van bouwstoffen
- § 3.2.26 Toepassen van grond of baggerspecie
- § 3.2.27 Toepassen van mijnsteen of vermengde mijnsteen in de voormalige mijnbouwgebieden in de provincie Limburg

AFDELING 3.3 COMPLEXE BEDRIJVEN

- § 3.3.0 Algemeen
- § 3.3.1 Seveso-inrichting
- § 3.3.2 Grootschalige energieopwekking
- § 3.3.3 Raffinaderij
- § 3.3.4 Maken van cokes
- § 3.3.5 Vergassen of vloeibaar maken van steenkool of andere brandstoffen
- § 3.3.6 Basismetaal
- § 3.3.7 Complexe minerale industrie
- § 3.3.8 Basischemie
- § 3.3.9 Complexe papierindustrie, houtindustrie en textielindustrie
- § 3.3.10 Afvalbeheer IPPC-installaties
- § 3.3.11 Kadavers of dierlijk afval
- § 3.3.12 Stortplaats of winningsafvalvoorziening
- § 3.3.13 Verbranden van afvalstoffen in een IPPC-installatie
- § 3.3.14 Grootschalige mestverwerking

AFDELING 3.4 NUTSSECTOR EN INDUSTRIE

- § 3.4.1 Drinkwaterbedrijf
- § 3.4.2 Behandelen, regelen en meten van aardgas
- § 3.4.3 Buisleiding met gevaarlijke stoffen
- § 3.4.4 Metaalproductenindustrie
- § 3.4.5 Minerale producten industrie
- § 3.4.6 Chemische producten industrie
- § 3.4.7 Papierindustrie, houtindustrie, textielindustrie en leerindustrie
- § 3.4.8 Voedingsmiddelenindustrie
- § 3.4.9 Rubberindustrie en kunststofindustrie
- § 3.4.10 Grafische industrie
- § 3.4.11 Scheepswerven
- § 3.4.12 Andere industrie

AFDELING 3.5 AFVALBEHEER

- § 3.5.1 Autodemontagebedrijf en tweewielerdemontagebedrijf
- § 3.5.2 Kringloopbedrijf en bedrijf voor reparatie van gebruikte producten
- § 3.5.3 Rubberrecyclingbedrijf en kunststofrecyclingbedrijf
- § 3.5.4 Metaalrecyclingbedrijf
- § 3.5.5 Recyclingbedrijven voor papier, karton, textiel, glas, hout of puin
- § 3.5.6 Milieustraat
- § 3.5.8 Grondbank of grondreinigingsbedrijf
- § 3.5.9 [vervallen]
- § 3.5.10 [vervallen]
- § 3.5.11 Verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen

AFDELING 3.6 AGRARISCHE SECTOR

- § 3.6.1 Veehouderij
- § 3.6.2 Glastuinbouwbedrijf
- § 3.6.3 Telen van gewassen in de openlucht
- § 3.6.4 Telen van gewassen in een gebouw
- § 3.6.5 Agrarisch loonwerkbedrijf
- § 3.6.6 Landbouwmechanisatiebedrijf
- § 3.6.7 Bedrijf voor telen en kweken van waterplanten of waterdieren
- § 3.6.8 Bedrijf voor mestbehandeling

AFDELING 3.7 DIENSTVERLENING, ONDERWIJS EN ZORG

- § 3.7.1 Bouwbedrijf, installatiebedrijf, grondbouwbedrijf, wegbouwbedrijf, waterbouwbedrijf en schildersbedrijf
- § 3.7.2 Chemische wasserij
- § 3.7.3 Datacentrum
- § 3.7.4 Crematorium
- § 3.7.5 Laboratorium
- § 3.7.6 Ingeperkt gebruik genetisch gemodificeerde organismen
- § 3.7.7 Onderhoud van de openbare ruimte
- § 3.7.8 Repareren en verhuren van gemotoriseerde werktuigen
- § 3.7.9 Ziekenhuis
- § 3.7.10 Voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken

AFDELING 3.8 TRANSPORT, LOGISTIEK EN ONDERSTEUNING DAARVAN

- § 3.8.1 Autobergingsbedrijf en pechhulp
- § 3.8.2 Brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf
- § 3.8.3 Bunkerstations en andere tankplaatsen voor schepen
- § 3.8.4 Garage, autoschadeherstelbedrijf, autowasstraat en carrosseriebouw
- § 3.8.5 Motorrevisiebedrijf
- § 3.8.6 Opslag- en transportbedrijf, groothandel en containerterminal
- § 3.8.7 Onderhoudswerkplaats voor autobus, trein, tram of metro
- § 3.8.8 Onderhoudswerkplaats voor vliegtuigen
- § 3.8.9 Spoorwegemplacements
- § 3.8.10 Tankstation
- § 3.8.11 Reinigen van opslagtanks, verpakkingen, voertuigen of containers voor gevaarlijke stoffen

AFDELING 3.9 SPORT EN RECREATIE

- § 3.9.1 Autosport en motorsport, zoals crossterrein, racebaan of kartbaan
- § 3.9.2 Jachthaven
- § 3.9.3 Schietbaan
- § 3.9.4 Sneeuwbaan en ijsbaan
- § 3.9.5 Zwembad

AFDELING 3.10 MIJNBOUW

§ 3.10.1 Mijnbouw

AFDELING 3.11 DEFENSIE

§ 3.11.1 Militaire zeehaven

§ 3.11.2 Militaire luchthaven

§ 3.11.3 Militaire kazerne

§ 3.11.4 Opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten

§ 3.11.5 Het gebruik van ontplofbare stoffen of voorwerpen op militaire objecten

§ 3.11.6 Militaire oefeningen op militaire objecten en terreinen

3 Vergunningplichtige MBA's op basis van het tijdelijke omgevingsplan

Artikel 22.259	Verwerken polyesterhars
Artikel 22.260	Installeren gesloten bodemenergiesysteem
Artikel 22.261	Kweken maden van vliegende insecten
Artikel 22.262	Opslaan propaan of propeen
Artikel 22.263	Tanken met LPG
Artikel 22.264	Antihagelkanonnen
Artikel 22.265	Biologische agens
Artikel 22.266	Genetisch gemodificeerde organismen
Artikel 22.267	Opslaan dierlijke meststoffen
Artikel 22.268	Lozen in de bodem (vangnetvergunning)
Artikel 22.269	Lozen in schoonwaterriool (vangnetvergunning)

LET OP! In het omgevingsplan kan de gemeente zelf bepalen of er voor deze activiteiten een vergunningplicht blijft gelden. Dit kan ook opgelost worden door algemene regels in het omgevingsplan.

4 Overzicht hoofdstukindeling Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen
Hoofdstuk 2	Algemene bepalingen voor bouwwerken
Hoofdstuk 3	Bestaande bouw
Hoofdstuk 4	Nieuwbouw
Hoofdstuk 5	Verbouw en verplaatsing van een bouwwerk en wijziging van een gebruiksfunctie
Hoofdstuk 6	Gebruik van bouwwerken
Hoofdstuk 7	Bouw- en sloopwerkzaamheden
Hoofdstuk 8	Overgangsrecht
Hoofdstuk 9	Slotbepalingen

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen.
Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen
en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001, ISO 45001 en ISO 50001.
Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante
milieu- en G&VW-wet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van
gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en
gezond en veilig werken (SCCM)

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 20 januari 2025